

No. 1490/198

116000
912.12 Indon.-kerk
→ c.c. 9 11. 31 Indon.

40330-1524 G.S.
New York, 18 Maart 1955.

Gesprek met Mr. Roem.

VERTROUWELIJK

Het is Uwer Excellentie niet onbekend, dat Mr. Mohammad Roem, tezamen met elf andere vooraanstaande personen uit Azië en het Midden-Oosten, op uitnodiging van de Town Hall Association een reis maakt door de Verenigde Staten, waarvan het doel is het Amerikaanse publiek een beter inzicht te verschaffen in de Oosterse gedachtenwereld, en waarvan de kosten door een aantal grote ondernemingen hier te lande worden gedragen. Gisterenavond deed de Heer Roem ons het genoegen bij ons te komen dineren. Hoewel het gesprek in hoofdzaak niet van zakelijke aard was, moge ik daaruit toch enkele punten vermelden, die wellicht Uwer Excellentie's belangstelling zullen hebben.

Mr. Roem was ervan overtuigd, dat de verkiezingen in Indonesië inderdaad in Augustus van dit jaar zouden worden gehouden en dat het daarbij eerlijk zou toegaan. Deze overtuiging was niet gegrond op zijn vertrouwen in het huidige Indonesische Kabinet, doch op het feit dat, naar hij mij zeide, de Heer Hatta aan de President en de Minister-President had medegedeeld, dat hij de gang van zaken nauwkeurig volgde en dat hij, indien hem mocht blijken, dat de Regering zou trachten de verkiezingen nog langer uit te stellen of daarbij slinkse praktijken toe te passen, onmiddellijk ontslag zou nemen en al hetgeen hem terzake bekend mocht zijn geworden zou publiceren.

De Masjumi leider rekende erop, dat zijn partij 35% van het totale aantal stemmen zou verwerven en dat zij een coalitie-regering zou kunnen vormen met de P.S.I., waarvan hij het stemmental schatte op 15%, en de Christen partijen, die, naar hij meende, met 10% van de stemmen uit de bus zouden komen. Toen ik opmerkte, dat zijn schatting mij, wat de P.S.I. betreft, aan de hoge kant leek, zeide hij, dat Sjahrir uit zijn lethargie was ontwaakt en dat diens partij de laatste tijd niet alleen onder de intellectuelen, doch ook onder het volk steeds meer aanhang vond.

Mocht de door de oud-Minister van Buitenlandse Zaken verwachte coalitie tot stand komen, dan zou de nieuwe Regering de Nieuw-Guinea kwestie niet opnieuw bij de Verenigde Naties aan-

Zijner Excellentie
de Minister van Buitenlandse Zaken,
'sGravenhage. -

c.c. Hr. Ms. Ambassadeur te Washington.

hangig maken. Het feit, dat Indonesië in de Negende Algemene Vergadering nul op het request had gekregen, achtte hij in zoverre gunstig, dat daardoor het publiek in zijn land rijp geworden was voor het inzicht, dat overdracht van Nieuw-Guinea aan Indonesië niet bereikbaar was. Het Indonesische volk zou thans bereid zijn een compromis-oplossing te aanvaarden en, indien de in uitzicht gestelde Regering aan het bewind mocht komen, zou zij daartoe voorstellen aan Nederland doen.

Sprekende over de Heer Susanto, gaf Mr. Roem mij een merkwaardige verklaring voor het feit, dat zijn opvolger niet de titel van Hoge Commissaris doch slechts die van Waarnemend Hoge Commissaris had gekregen. De aan Mr. Susanto te verstrekken geloofsbrief was, zo zeide hij, aan President Sukarno voorgelegd, doch toe deze gezien had, dat hij daarin Hare Majesteit de Koningin zou betitelen als "Bonne Amie", had hij geweigerd zijn handtekening onder het stuk te plaatsen. Het resultaat was geweest, dat de Heer Susanto zich moest vergenoegen met de titel van Waarnemend Hoge Commissaris en een inleidingsbrief ondertekend door de Minister van Buitenlandse Zaken.

DE VERTEGENWOORDIGER VAN NEDERLAND
BIJ DE VERENIGDE NATIES,

C.W.A. Schurmann